

והזכרתנו לחוקי שקר זה, אבל בכל זה ידענו שלא נוכל לזלזל בעובדת זו. אם נרצה להיות פוליטקאים ריאליים ולא לגליסטים גרידא אזי נהיה נאלצים לבוא בקשרים עם הערבים. מכאן חשובה גם לה' לעו שמען מדוע פחתה התנהלה נגד הזמנת הערבים של הארצות הסמוכות ללונדון, וחשובה נגד אלה שמענו מדוע לא פחתה התנהלה כראוי נגד זה. הערבים הלכו ללונדון, האם מפני כזה הצטרחה בלפור? ידענו כי הובחנו הציונים היא להשתתף במו'ם ולא נוכל לוותר על האפשרות להשפיע על הערבים, כי האם באי-השתתפותנו נבמל גורם זה? אסור לברוח מן המערכת, זה לא פעם שגרשו אותנו מא'י אולם בקרב הישוב והעם היהודי יש תקיפות והחלמה עשויה לכלי חת שלא להגרש שוב פעם מא'י. ה' לעו אסרו עם אנגליה של צ'מברלין אי-אפשרי שיתוף-פעולה אבל עם זו ה' לייבר - פארם" - בן. אבל נהיה ריאליים, מהי פירושה של אי-התקשרות עם אנגליה? אם הבאנה היא שעלינו להתקשר רק עם ממשלה אנגלית שתחפון במאה אחוז בשאיפותינו - אזי בכלל אי-אפשר שיתוף. אבל אם הבחנה היא להלחם בעד זכויותינו מחוץ פרספקטיבה היסטורית אזי יש לעבוד גם עם צ'מברלין וגם עם "ליבור-פארם". ה' לעו אמר שהנהו סוציאליסמן, גם אני נסנה על זרם זה וישנם עוד כאלה באולם זה. ה' לעו אמר כי ל"בור-פארם" העמיד. יחכן - שכן הדבר, אבל האם מפני זה יש להסתלק מקשרים עם כוחה התוח בדבר עליה, התישבות וכו'; האם צריך להפסיק את כל עבודתנו עד שתחיה ממשלה "ליבור-פארם"; האם כך עושה תנועת האם דחינו את פעולתנו הממסית עד להגשמת הסוציאליזם ועוד האם נוכל לקבל אחריות בעד כל הפעולות של ה"ליבור-פארם" לגבי א'י? והרי גם ממשלת "ליבור פארם" יכולה להתנהג שלא כראוי לגבי א'י, כפי שראינו מן הנסיים. אבל נשוב לשאלת המו'ם, לא נכון, שהחלמה להשתתף בו נתקבלה ע"י איש אחד, ואגיד לכם: רוב החברים באכנסקומיבה ובהנהלת המוכנות 10 נגד 3 היו בעד השתתפות במו'ם, ואני שואל אם רוב של 2/3 זהו רוב מספיק. מה שאמר ה' גרינבוים הרי זה היה בשעה שעלה על הפרק ענין 10,000 ילדים וגם אז תיחה תוצאת התאגדות כדלעיל ואח אלה שלפי דעתם לא צריך היה ללכת ללונדון אשאל שאלות פשוטות: 1) האם ע"י אי-השתתפות היינו משפיעים על הערבים והאנגלים למובתנו. אם התנגדים להשתתפותנו בלונדון יכולים להגיד בכמחון גמור שזה היה יכול להשפיע למובה אזי אפשר היה עוד להבין את עמדתם, אבל אם לאו - הרי מובן שצריך היה בן ללכת ללונדון. 2) נניח, שלא היינו משתתפים במו'ם האם היינו מוסיפים לנחל פעולה פוליטית ולהתקשר עם רוזבלט וצירי הפרלמנט האנגלי - או לאו. ואני אומר לכם כי ע"י אי-השתתפות היינו עוד מכבידים יותר על עמדתנו הפוליטית. לפיכך היה עליכם לגלות את דבריכם ולא לפתחם. אילו היו מוסיפים את צ'חיה למינכן תיחה הולכה או לא? כי מה היתה סיבה ההתמסרות, הנה אומר על שלא הזמינו בכלל את צ'חיה, אלמלא היינו משתתפים בלונדון היתה כל התנועה קוראת עלינו: היחכן, מנהלים בלונדון מו'ם בלעדינו? אז היו קוראים להגולת: פחתו טערי ארמון סם. דו"מס לב"כ העם היהודי, ועודו האם היינו סחכים בשלום עד שיתפרסם, המפר תלבן". הרי ברור שאז היינו רצים לממשלה בדרישה של "עכוב הקריאה". אז היתה ממשלה ברימניה עונה לנו: מה תרעשו? הלא הזמנו אתכם למו'ם וענייתם בשלילה. בעת רוצים לפרסם את "המפר תלבן" ושבו אתם אומרים לאו אם אתם רוצים להשפיע עלינו אזי בואו ונשב לבירור. כך היתה הממשלה חבריית אומרת לנו. והרי שבסופו של דבר היינו מוכרחים להשתתף במו'ם אם אמנם באיחור זמן ובצורה אחרת. ובכן הלא היה צריך לראות את הנולד ואת התפתחות המאורעות בכל התנאים.

עם כל הכבוד שאני רוחש לה' הרמגלס אני קובע שהוא הרמגלס, איננו מביין לא אנגליה ולא עברית. הלא היצמאן דבר אנגליה וכן גוריון - עבריית. אני קובע כי השמועה שמסרו כאן בשם ה' הרמגלס, שכאילו המועצה היהודית בלונדון הביע היצמאן את דעתו תוא שיש לקבל את התצעות של הממשלה האנגלית וכו' - שמועה זו אין לה שחר ותיא קלוסה מהאוויר, מה שנוגע לפילוף העובדות בעתון ה' אגודה" בעניני המו'ם נאחו נגדם באמצעים הראויים בכדי שיכחישו את זאת. קרו כבר מקרים כאלה שעחונות ה' אגודה" בצפפת סילפו עובדות ואז באה מצדנו החובה הראויה ועי"כ פסקו הדברים. כמו"כ לא נכון שכאלו בן-גוריון התנגד להפסקת המו'ם, האמת היא ששרר הלך-רוח בקרב רבים מאתנו בדבר הפסקת המו'ם ויתר על כן: חברים שונים שינו את דעתם פעמים אחדות בשעת ההתייעצות. הנה, למשל, הרב ברלין ומופראסקי הביעו בישיבה אחת להפסיק את המו'ם ולמחרת חזרה מדעתם זו. ועוד: המועצה שע"י המוכנות לא היתה מוסמכת לקבלת החלטות.

הרכב המועצה היה כמין מוזאיקה ורק האכזריות רשאה הייתה להכריע בהחלט.
לאקזומיבה היה קו משלה. אני מדגיש שהשינה נדרה מעיני כל אחד מאתנו כי
קשה היה לתחלים בשאלות גורליות.

אני לא אמרתי כי עוד לפני התחלה המוס'ם בלונדון ידענו שאנגליה רוצה
לבטל את הצהרה בלפור אלא אמרתי כי הרגשנו ששואפים לרוקן את הצהרה בלפור
מחנה ושירצו להכריח אותנו לקבל את התצעות החדשות. אמרתי רק שהיה לנו
מושב ע"ד כוונות הממשלה האנגלית להגביל את העליה מה שעלול להביא ממילא
לידי סכנה ליקוידציה של מפעלנו. וכשהוזמן הדר. וייצמאן להאליפכס לא רצה
ללכת אליו, כי הרגיש שחורשים עלינו מניסח בנוסח פינכנן ולפיכך בקש את
ה' בן-גוריון ואוהי שנלטה אותו. נתקבלנו שלשחנו באולם הכי הנדר של

האימפריה הבריטית וכשהליפכס ומקדונאלד הציעו לנו להסתלק מהסנדאם ומהצהרת
אזי נרעשנו ונדהמנו כלבך עד שלא יכולנו להבליג על רגשותינו. אז חבינונו
כיצד אפשר הדבר ששערותיו של אדם ילבינו בן-רגוע. הייתה זו חוצפה לבוא
אלינו בהצעה שכזו. אמרתי מניה וביה להאליפכס: הרי אני ציוני לא באחרית
הימים" ואם אתה רוצה שאחדל להיות מה שהנני ? וויצמאן נענה ואמר: הרי זו
הצעת שמד... וויצמאן ספר להאליפכס את כל פרשה שבתי-צביו חנועה זו הלכת
והקיפה את התמונים היהודים בתפוצות הגולה ולבסוף הגיע שבתי-צביו ושמא

ונתקבל ע"י השולמן ובקש רשיון להקמת מדינה מדינת יהודית לא. הכל מוב
ויפת אלא שמקודם על שבתי צביו להסיר את דתו... ואז התחילה תקופה של
הזרעושים וההנחנות בקרב העם היהודי. ואם אנגליה רוצה להפר את הבטחותיה
שנתנה בשעתה לעם היהודי ורוצה לכופ על היהודים חנועה שמד 4 ס"ס וייצמאן.

אחד המתחכמים באולם זה הייתה את דעתו כי אם הליפכס העיז לבוא אל
התנהלה בהצעה כזו בודאי ידע שאנו אנשים כאלה שנסכים לקבל הצעה כזו. ובכך
עלי להעיר שהליפכס בא אתנו בשיחה בפעם הראשונה בפגישה הנ"ל. סו'ם עליכם
להבין כי הליפכס יודע מה שנעשה בעולם. הוא יודע כי לפני שהיילר כבש את
אוסטריה קרא אליו את שושניג. יש ספר נפלא של אסחבר אנגלי בשם "מבצרים
שנפלו" ובספר זה נרשם הפרוטוקול של השיחה בין היילר ושושניג ולפיהו

שושניג חתם על תנאים כאלה שהביאו כבר מאליתם חורבן אוסטריה. ועוד: בנש
הרי אמר כי בצ"בית לא יהיה בדבר הזה ובכל-זאת הרי תאכא חתם בשם העם
הצ"בי על קבלתה "חסות" הגרמנית ע"י צ"בית. והרי הליפכס ידע כל זה
וחשב שהעם היהודי הוא עם אומלל שמרגיש את עצמו מדוכא והיה כמות כי אם
ילחצו על היהודים לא יהא להם אומץ הלב להתנגד לברימניה באשרו בלבן. הכי

היהודים נחונים במצב יותר מוב מאשר נמצאו בו בשעתם אוסטריה וצ"בית ?
ובחוד כדי התוכחים באולם זה שמעתי את אחד הנואמים, אגב אורחא, בשאלת אם
נפגש כבר עם הליפכס כסובן שענה בשלילה. אני מדגיש ששאלתי זו לא היה
בה משום הלצה וכד' אלא להרגיש כי הליפכס הנהו מפוס מיוחד. הלך מחשבתו

היא משל אטכולת תישועים. יש לו מצפון. הוא עושה את כל האמצעים בכדי
שמצפוננו יהיה בסדר ושלא ירגיש מוסר בליוח. לפיכך הוא רצה לסחוט מאתנו
את הסכמתנו כביכול ושלא יתקבל הרושם שכפו עלינו את התצעות. אין לשכוח
כי קו התכסיסים האלה עובר כחום השני בכל התקופה והפעולה הפולימית של
הליפכס ולפיכך חסוה בעיני כיצד אפשר היה להביע דעה כזו שכאלו האכז-
קומיבה הכשירה את הקרקע להצעות של הממשלה. האם אתם חושבים שאם ה' ס.
גרוסמן או מנהיג אחר של המדינתים היה הולך לתליפכס האם הליפכס היה מדבר
אתם בסגנון אחר מאשר דבר אתנו?

ועוד מענה נשמע כאן: למה באנו לממשלה האנגלית בהצעת משלנו. ועלי
להגיד לכם כי היה זה צעד קשה מאוד שעלה לנו בכמה לילות ללא שינה וכל
אחד מאתנו נלחם עם ספקותיו ופקסוקיו ועריכת המכתב לממשלה בנידון זה
נמשכה שלשה ימים רצופים ועבר עשר עריכות והגהות עד שנשלח לתעודתו. שאלו
כאן: האם הייתה לנו סמכות מסעם הקונגרס לצעד זה ובכך עלי לצ"ן ששלחת
לויצמאן את מוסס המכתב הנידון לחתימת ה' הודיע לי מליפונית שיש מסקא
מסוימת במכתב שהוא, וייצמאן, מסכים לחכנה אלא שאומיסקין ועוד חברים יוכלו
להגיד שאין זה לפי תקו שצו"ן בקונגרס העשרים. לפיכך הציע וייצמאן נסוח
אחר והמכתב נערך שוב פעם באופן שאין אפאאאש לדבר על סמית מהחוקה
הציונית.

25/1545

420 f3

DOC 00327c

השאלה היא פשוטה: האם אדם בעד זה שהמנדט ישר בהקפו לנצח? אם כן אזי צריך היה להודיע זאת לאנגליה, אבל אז היו באי-כח אנגליה רשאים להגיד לנו: הרי אינכם פוליטיקאים כלל, הרי אינכם יכולים להכריח אותנו לאתו בשיטת המנדט לעולם ועד. ואם כן, אם אי-אפשר לדרוש את נציגותו של המנדט הרי אנו מותרים להודיע לאנגליה את התנאים שלנו לפעולתנו בא"י. מובן שיכולים להגדיר כי דרישתנו היא: מדינת יהודיה משני עברי הירדן או רוב יהודי וכו'. אבל הרי דבר זה לא הובטח בפירוט במנדט ולפיכך הטיבונו חשובה לפי המצפון הציוני שלנו ואנחנו נכוונים לחגן על פעולתנו זו בפני הקונגרס.

בדבר פעולותינו באנגליה. גם במקצוע זה עשינו תרבה. סרט ארצישראלי הוצג ב-15 ראינו באנגליה. הוצאנו כעשרים הוברות-העמולה שנפוצו בעשרות אלפים אכזמפלים בכל רחבי בריטניה. היו לנו פגישות עם צירים של הפרלמנט ומחזרמים חשובים. ועלי להגיד לכם, שהמצב הוא המור מבחינת זה שאין לנו אפשרות להשפיע על העתונות. אנגליה שהייתה ליברליה עד מאוד, מהארגון כעה ומשחלפת בה משמעה ידועה. עתון אנגלי אחראי, שהוא בא לפרסם איוו שהיא ידיעה או רשימה פוליטית, שואל תחילה בעצה ה פורין אופים. כעה קשה להדפיס אפילו מכתב למערכת וקו מאמרים. מהמקום המכתבים למערכת אששא שאנו שולחים לפרסום, מונחים כמה שבועות ובמקומם מדפיסים הצעה ליהודים שיחזרו על איי ושיחישנו ב... הונדוראס. וכסופים מופיע המכתב שלנו באיתור זמן מקציבים לו מקום בקרן זויה שבעתון, כי ה"טיימס", למשל, שומר על הקו שלו.

אחרי פרסום הספר הלבן עוד יהיו הכותבים בפרלמנט ואנו מכתים את דעת-הקתל לקראת החיכוחים האלה, שיהיה להם ערך רב. כמה מצירי הפרלמנט הודיעו לממשלה שאי-אפשר לבגוד בפרינציפים הנובעים מהצטרף בלפור וזתו אחד הנימוקים שהשפיעו לפי-שעה על דתיה פרסום של ספר הלבן.

ואשר להעמולתנו בקרב הערבים. הארו לכם, שהערבים רוצים להשפיע על העתונות היהודיה בגולה על האינטרסים שלהם. האם זהו דבר קל. ובכן כיצד נוכל להשפיע כיב בנקל על העתונות הערבית? אמנם מהנחלת הסחה חזקה נגדנו בעתונות המצרית, העירקית וכו' במגזון שיסוי לפי רוח האמפסוף, אולם אעפ"כ עלה בידינו לפרסם בעתונות המצרית כ-500 מאמרים. אבל לקחה שאנו נוכל להשחלם על העתונות הערבית הרי זה בגדר הנמנעות. שום מכום לא יספיק לכך, אבל כאמור אנו עוסדים בכל זאת בקשרים עם החוגים הערבים ומפרסמים מוזן לזמן מאמרים בעתונות הערבית וחומכים בה במידת ידועה. אנו מוציאים גם ביולטין בערבית החולך ונשלח בכל יום לפי מאזה כתובות לכל ארצות המזרח הקרוב. אנו עושים את כל מה שביכלחנו. לא נכון שחושבים כי כל התנועה הערבית הלאומית היא אך ורק פרי הוצאה התסחה של ה"ציר"-ברלין-רומא. האמת היא שלתנועה הערבית ישנם שרשים עמוקים. הרי כשתחללנו את עבודתנו בא"י היו הערבים בארץ 95% והיהודים רק 7% וכעה לנו כבר 35% והטימפו של התקדמותנו הוא כזה שעוד מעט והיינו יכולים להיות הרוב והארץ אבודה בשביל הערבים. בתוך פרם הנה הערבים נחנים באופן ישר מפעולתנו ואולי מרוצים מההסתחות הארץ וכו' אבל בתוך ערבי לאומי איננו יכול להסכים לכך. ואם תה' מ השומר הצעיר" שאל כאן משום מה בחשובתנו לאנגליה הזכרנו שוב את הצעה ה"חלוקה" לפתרון שאלת איי, שענין זה מורה את הערבים - תריני רוצה לשאול את התבר" חזת האם דרישותינו בשטח העליה מורה סתוה את הערבים? אבל כשאנו מדברים ע"ד שאלוה פ"כסוח עליה קבועה מראש מתוך הסכם עם הערבים ומתוך קשרי ידידות אהם הרי מו"מ כזה נחשב לחסא בעיני אחד מהמחכמים. לאחרי שנמיה לכה מכריע בא"י יתחשבו הערבים אהנו, אבל כעה עלינו למצוא את הדרך ליחסים עם הערבים. אבל להגיד שבלי שלום עם הערבים אי-אפשריה העבודה שלנו הרי זאת אומרה שכל מפעלנו הוא בגדר הנמנע. וזה אמור להגיד. מוכרתים אנו לשבור אף את חומת הכרוז של התנגדות הערבים.

ב"כ המדינתים אמר כאן: היה עלינו לדרוש מדינת יהודיה בשני עברי הירדן ולהגשים זאת. שסעה אותו בקריאה ביניים: כיצד יבוצע הדבר תחת זה? והוא ענה, כי ראשית כל האכזמפטיבה צריכה לצאה בדימוס, אבל הקפיצה מכאן למדינת יהודיה, איה? ותנני לשאול את אותו החבר: נניח, שאלו במשך השנים השנים האחרונות תיחה ההנהלה הולכה ומכריזה במשך כל הזמן ע"ד מדינת יהודיה בשני עברי הירדן, כיצד היו הערבים מגיבים על הצטרות זסיסמאות כאלה? הרי ההכרזות המכסימליות היו מורה את הערבים וכתוצאה מזה היו המאורעות מתפרצים עוד לפני כמה שנים באותו ההיקף של עכשיו. אששא והעיקר: כבר עכשיו יש לארץ אופי יהודי אעפ"י שאנו עדין בה המיעוט. הלא הערבי כשהוא בא לחיפה הוא משחגע ממש למראה עיניו עד כמה היהודים הטביעו כבר את חותמם על הארץ. ובכן, גם אלו היינו באים בההכרזות המכסימליות עוד לפני כמה שנים הרי אהם משהי אל

DOC 00327d

או שהאכסוטיבה שהיתה פועלת לפי תקו המכסימלי לא היתה משיגה יותר ממה שאנו חשבונו או שהיתה פתיחה את התפרצות המאורעות ואנגליה היתה מסיקה את אותן המסקנות של היום. דר. טרסקובר שאלו אם אנגליה אינה מעוניינת במרכז יהודי חזק בא"י ועל זה חננו להעיר: פוליטיקה משמעות - להתחשב בעובדות, קשה מזה - לנצל עובדות, כי לפעמים אפשר להצליח בניצולן ולפעמים לא. אבל הקשה ביותר הוא ל י צ ד ר ע ו ב ד ו ה. לפי שאין בטבילו מוצא אחר הוא המוכשר ליצור את העובדה. בזה מונח התידוש העיקרי של מרכז. שאם

הריהי אינטריס תיוני לתק מסוים של האנושיות, ש אין לו מה להפסיד, מלבד חבבליים ואין כאן, איסוא, משום אומותיות ופילנתרופיות, והוא "הדין בנוגע לאינטריס התיוני המסריץ את העם היהודי ליצור עובדות בא"י. ובכך - אם יוצרים את העובדה אזי אנגליה מעוניינת להתחשב בה. אבל אנגליה אינה יכולה לתולל בקרב היהודים את התעוררות של התנועה הציונית, מפני שהנועה זו הריהי תוצאה המצוקה היהודית, אבל ברבע יהודי נסחה אנגליה לנצל עובדה זו למזכרה אולם כל הסבל הוא רק על שכמנו אנו. עוזרי, ה" יהושע גורדון, מנתל המחלקה לעניני הבסתון, ספר פעם פעם משכבר-הימים זכר בית גוער באש ובו עודנו דופק שעון. כזה הוא מצבנו עכשו. הנה מפסיקה אנגליה את המו"מ בלונדון ובאותה שעה עצמה באים אלי שרי-צבא גרימים ומנהלים מצא אתי בשם השלטון הצבאי, מו"מ בדבר האפשרות של הקמה כוח צבאי יהודי בא"י. כמובן, שאילו היו לנו כעה בא"י לא 450.000 אלף יהודים אלא, פי שנים מספר זה כי אז היה מצבנו אחר, האנגלים אומרים, כי השכר, שעליהם להעניק ליהודים, עלול לצאת בהפסד שיגרום להם ע"י הערבים. היתה לנו עם ג"כ אנגליה ישיבה מיוחדת, מוקדשת לשאלות איסטרטגיות והודיעו לנו, שהם מוכרחים לשמור על מצרים וכו". המצב הנוכחי בא"י גורם להם נזק, אילו היתה אפשרות להם ברירה בין יהודים וערבים - היו בוחרים בערבים, היתה בזה משום רמז מסוים שהם נוטים לצד הערבים. בשעה המלחמה הבטיחו האנגלים לכמה עמים הבסתות שונות כי אז שאפו עוד לרכוש ארצות צפופות חדשות. כעה האנגלים פשעצם מסירים מעליהם את הסבל, המפריע להם. אומטריה הפריעה להם - והסקירו אותה. צביה היתה להם למכשול - והטילו גם אותה אל הים. וכו". דעהי היא, כי למרות השינויים המהותיים כעה בעולם נמשך בעקב התרכות "מדינות שונות נגד היטלר ומוסוליני - הנה לא יגרום לנו המצב הזה שינוי" לטובה. היו גיינינו כאלה שצפ שמכרו, כי הציר רומא-ברלין הוא שמפריע לנו בעיקר. ובקשר עם זה עלי להגיד, כמובן, שהיטלר עוזר לערבים, אבל גם גלי היטלר ומוסוליני נשאצו עומדה הסכנה בעינא, כמובן שנסינו להטיק תועלת מהמצב החדש שנוצר בשבועות האחרונים. שלחנו מלאכות למסמברלין ומקדונלד. - שב"כ מפלגה הפועלים באנגליה - פשעצם שהודיעו, כי מכיון והפוליטיקה הקודמת - המינכנאית - נתערעה יש לשנות את היתם לטובה גם לגבי היהודים, אבל גריסנית יכולה לחשיב: אנו רוצים לבסס עמדתנו במצרים, איראן, יון וכו" אבל אתם היהודים הנכם מהוים לפי שעה רק תצי מיליון צבאצבא נמש בארץ בעוד שהערבים הם הרבים והם יושבים בארצות שונות ושומרים על צנורות הנפט, הדרך לתודו, תעלה שואץ וכו" ועלינו להתחשב בערבים.

ובכך - האפשר להשען על אנגליה? על שאלה זו אפשר רק לחשיב, עכי אנתנו לתפנו המיד כדי להטיק מסנה את התועלת האפשרית.

הח" מסס נבחל לשמע תרצאתי ושאלו: ובכך יוצא הדבב שנטארנו גורדים. האם אין מתחשבים בנו בעולם? כן, יש לנו השמעה בארצות הכרית של אמריקה הצפונית. כן, יהודי אמריקה וגם יהודי אנגליה ישחששו במלחמה נגד היטלר. נסינו לעשות העמולה באנגליה שיהודים יבכרו להיות מתנדבים ללגינות שישולחו לא"י - קמה מהומה בקרב חוגי היהודים, וכל כך למה? משום שהוששים, כי יחשדו בהם, שאינם פטריוטים אנגלים נאמנים אלא שכונחם רק פשעצבאצבא לחגן על א"י. כמובן, שאמרונו לאנגליה, כי בשעה מלחמה יכולה היא להסתמך על רגשות-הלואיות של היהודים. ב"כ אנגליה שמעו את הודעתנו זו ורשמוה לפניחם. אבל לקבל דיסקונטו פוליטיה ע"ה זהך - אי-אפשר. עדין. אנו אומרים המיד לאנגליה: חנו לנו את האפשרות להתניס אנשים חדשים פשעצבא לארץ לשם הגברת כח ההגנה אבל את דרישתנו זו אינם רוצים או אינם יכולים למלא (אעפ"י שאנו אומרים להם: אם רוצים אתם גבתי יהודי חזק בא"י אוי פחתו שערי תארץ בפני יהודים). זהו המצב כמו שהוא. אבל בכ"ז אינני מבין את המחד, שתקף את העברים לשמע למשמע היאור הדברים, כהויתם. עלינו להמטיך את פעולת-הבנין והבסוס שלנו. אמנם ישנם מכשולים כבירים אבל הרי נחלנו את עבודתנו בהנאים עוד יותר גרועים לפני הצהרה בלפור. יש לנו ידידים באנגליה ומתוצה לה אבל בעיקר עלינו להשען על כוחינו אנו. יש החסרות של הנוער שלנו למען א"י. אנו כוננים. והפוליטיקה היום-יומית שלנו מכה שרשים עמוקים, המצמיחים עץ נושא-פירות לצד לפעולת-בנין קונסרוקטיבה. הנה כעה נוכל ליישב 25-15 נקודות חדשות ואין לנו כסף אמילו לבסוס שתי נקודות. בשעה שאנתנו פשעצבאצבא עומדים בקטרי-מלחמה עם אנגליה בדבר אפשרות להושיב נקודות אחרות חדשות בצפונה של א"י - באותה שעה עצמה יודעים אנו כי הקומה שלנו ריקה היא. ננית, שמפעל, תולילת" יצליח אבל עדין אין זה הכל. אין מסטיק עוד פשעצבא לרכוש את הקרקע בסכומים שיכנים מפעל הגלילת".

